

TALE

5. februar 2007

Arrangement:	Samråd i Folketingets Kulturudvalg
Åbent eller lukket:	Åbent
Dato og klokkeslæt:	Onsdag den 7. februar 2007 kl. 10.45
Sted:	S – 092
Taletid:	ca. 10 min.
Forv. antal deltagere:	10
Evt. andre forhold ministeren bør være opmærksom på:	Der er stillet to spørgsmål til samrådet. Der lægges op til en samlet besvarelse. Hvis spørgeren ikke er indforstået hermed fremgår det tydeligt af taleudkastet, hvornår der svares på hhv. spørgsmål T og U.

Kontaktperson: Jane Johansen Pade tlf. 24 69 64 26

[Spørgsmål T: "Vil ministeren oversende et oversat resumé af FN topmødeerklæringen om vidensamfundet, herunder de 11 konkrete anbefalinger?"]

Svar:

For så vidt angår svaret på spørgsmål T om FN topmødeerklæringen om vidensamfundet og det tilsvarende spørgsmål 58, antager jeg, at spørgsmålet relaterer til FN's Verdenstopmøde om Informationssamfundet. Derfor har jeg anmodet Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling om et skriftligt bidrag til besvarelse af spørgsmålet, da det er dette ministerium som sammen med Udenrigsministeriet har stået i spidsen for det danske arbejde hermed.

I har allerede fået Videnskabsministeriets svarbidrag. Jeg synes, det giver et godt overblik over det arbejde, der er foregået i FN-regi. Jeg vil ikke gennemgå svarbidraget slavisk, men for overblikkets skyld vil jeg opridse de 11 fokusområder, hvor man har fundet det relevant at sætte ind med henblik på at få udviklet det globale informations-samfund:

- Myndigheders og andre aktørers rolle i forhold til at fremme anvendelsen af informations- og kommunikationsteknologi til udvikling.
- Informations- og kommunikationsinfrastruktur.
- Adgang til information og viden.
- Kapacitetsopbygning.
- Opbygning af tillid og sikkerhed i forhold til anvendelsen af informations- og kommunikationsteknologi.
- Fremme af de rette rammebetingelser for udvikling af informationssamfundet.
- Applikationer.
- Kulturel mangfoldighed og identitet, sproglig mangfoldighed og lokalt indhold.
- Medier.
- Informationssamfundets etiske dimensioner.
- Internationalt og regionalt samarbejde.

Jeg vil ikke her gå i detaljer om resultaterne fra topmødet – men tillade mig at konstatere som ansvarlig minister for biblioteksområdet – at vi i Danmark helt kan bakke op om de fokusområder, der er blevet udpeget som resultat af denne proces.

Jeg kan supplere med den oplysning, at vi fra dansk side har arbejdet aktivt for at få bibliotekernes rolle tænkt med og vi er glade for de henvisninger til bibliotekerne, som kan findes i topmødedokumenterne.

Her tænker jeg f.eks. på udviklingen af digitale biblioteker og arkiver og bibliotekernes rolle i forhold til at udvikle og sørge for adgang til et mangfoldigt indhold – også digitalt.

Det fører mig til besvarelsen af det andet spørgsmål om en samlet national strategi for vidensamfundet.

[Spørgsmål U: ”På baggrund af debatten under F 16 den 11. januar vil ministeren da tage initiativ til et tværministerielt udredningsarbejde, hvis formål skal være at formulere og etablere en overordnet og samlet dansk national strategi for vidensamfundet?”]

Svar:

Jeg vil gerne minde om, at udgangspunktet for samrådet er den forespørgselsdebat, der fandt sted den 11. januar, som var begrundet i en bekymring over lukning af folkebiblioteksfilialer i forbindelse med etableringen af de nye kommuner efter kommunalreformen. Jeg opfattede debatten sådan, at vi var enige om at fortsætte debatten i dette samråd med fokus på den statslige biblioteksstrategi. Altså at vi skulle diskutere, hvad vi fra statslig side kunne gøre for yderligere at styrke biblioteksområdet.

Nu er samrådet så i stedet blevet anledning til en drøftelse af idéen om at iværksætte en samlet strategi for implementering af informationssamfundet i Danmark. Det undrer mig lidt – men jeg svarer naturligvis på, hvad jeg er blevet spurgt om.

Lad mig dog indledningsvist slå fast, at regeringen sådan set allerede har leveret en sådan overordnet strategi i kraft af globaliseringsstrategien. Og at vi har en strategi for den statslige indsats over for bibliotekerne i kraft af Biblioteksstyrelsens strategi ”Fra information til viden”.

Strategien tager udgangspunkt i behovet for såvel traditionel biblioteksservice som borgernes ændrede adfærd og behov i forhold til digitale ydelser via nettet.

Dette udspil har i 2006 været genstand for en dialog med biblioteksvæsenet – både folke- og forskningsbiblioteker, og styrelsen er nu i gang med at udvikle konkrete handlingsplaner på de forskellige strategiske indsatsområder.

Biblioteksstyrelsen har kunnet konstatere en bred opbakning til de grundlæggende principper for biblioteksudviklingen i Danmark, nemlig den fortsatte udvikling af et tæt samspil mellem boglige og digitale ydelser.

Strategien spænder bredt og der er fra statens side mulighed for at støtte gennem Biblioteksstyrelsens udviklingspulje. Her kan jeg konkret nævne:

- Der gøres en indsats for at lette forskeres og studerendes adgang til ophavsretligt beskyttet materiale på nettet (altså betalingsdatabaser)

- Der gøres en indsats på integrationsområdet, hvor der er støtte til lektielæringscaféer (der er ved at blive oprettet op mod 100 af disse)
- Der ydes støtte til livslang lærings-initiativer på bibliotekerne
- Der er indgået en aftale med den digitale task force om at bibliotekerne skal understøtte den nye ”borger.dk”-portal, som skal være indgangen til det offentlige.

Samlet set er det altså min konklusion, at allerede gøres et stort og strategisk målrettet arbejde fra statens side på dette felt.

At Danmark absolut ikke halter bagefter kan tydeliggøres ved at kigge lidt på, hvad man har gjort i Finland. Her har man iværksat et særligt arbejde for at implementere informationssamfundet, omtrent parallelt med at FN-arbejdet om informationssamfundet er foregået.

Det finske program for informationssamfundet blev besluttet i 2004 og iværksat i 2005. For mig er det mest iøjnefaldende, at det i sin målsætning og organisation til forveksling ligner det arbejde, regeringen her i landet har iværksat for at etablere en globaliseringsstrategi.

Mål for det finske program er blandt andet at sikre at borgerne har adgang til hurtige bredbåndsforbindelser, at forbedre borgernes informationskompetencer, fremme tilliden til e-løsninger, reformere forvaltningsstrukturer og regeringens administration gennem yderligere digital basering, tænke konsekvenser af informationssamfundet ind i uddannelsesplanlægningen samt at investere i forskning og produktudvikling. Der er vist ikke nogen, som vil være uenig med mig i, at disse områder arbejdes der også meget aktivt med i Danmark.

Som det er tilfældet med den danske globaliseringsstrategi vil den finske regering investere massivt i innovation, forskning og produktudvikling. Investere i uddannelser af høj kvalitet, sikre en veluddannet arbejdsstyrke gennem livslang læring og *læring-på-jobbet* i og ved hjælp af informationsteknologi.

Hvis så kigger på de indsatsområder, hvor bibliotekerne er med, falder lighederne mellem mellem den finske og den danske tænkning endnu mere i øjnene. Lad mig nævne nogle indsatsområder, hvor bibliotekerne er med:

- Biblioteksstyrelsen lige har indgået en aftale om samarbejde med den danske portal *borger.dk*. I Finland vil man udvikle en tilsvarende fælles offentlige portal *Suomi.fi*.
- I Danmark udvikler vi til stadighed den fælles bibliotek.dk-portal, og Danmark fremhæves i international sammenhæng ofte som foregangsland på dette område. I Finland vil man også gradvis opbygge en fælles portal for alle finske biblioteker.
- I Danmark har vi digitaliseret Danmarks Blindebibliotek gennem den såkaldte ”Daisy-teknologi”. Det vil man også i Finland, og på samme teknologiske grundlag.

- Og både i Danmark og i Finland arbejder man med at give fri adgang til søgninger i national betalingsdatabaser via bibliotekerne.

Jeg vil absolut ikke forklejne den finske indsats. Min pointe er blot, at det finske arbejde stort set har ført frem til de samme konklusioner, som vi har draget i Danmark. Både på det overordnede niveau (i vores globaliseringsstrategi) og på biblioteksområdet (i Biblioteksstyrelsens strategi).

Min konklusion er derfor, at en iværksættelse af et udvalgsarbejde om indførelsen af informationssamfundet i Danmark ikke ville kaste noget nyt af sig. Den strategiske tænkning har fundet sted. Der er sat forskellige udviklingsprojekter i værk og resultaterne er ved at vise sig – også på biblioteksområdet.

Min nærmeste rådgiver på biblioteksområdet – Biblioteksstyrelsen – siger til mig, at der ikke er behov for et nyt stort udredningsarbejde. Jeg har desuden bemærket mig, at KL for ganske nyligt i "Danske Kommuner" fra 1. februar 2007 også frabad sig et nyt statsligt strategiarbejde. Så jeg ved ikke helt, hvem det er, der efterspørger denne nationale strategi, selvom jeg jo selvfølgelig kan se, at Danmarks Biblioteksforeningen kører hårdt på. Jeg kan simpelthen ikke se behovet i relation til bibliotekerne, som jo er det, der er mit ansvarsområde.

Så svaret på spørgsmål U er nej: Jeg vil som kulturminister ikke tage initiativ til et udredningsarbejde. Men jeg vil selvfølgelig altid gerne være med til at diskutere, om der er ting, vi kan sætte endnu mere fokus på i vores bestræbelser på at udvikle det danske biblioteksvæsen.